

sultat d'això és sempre *-age(n)* o màxim *-aine*). La grafia *parragines* no apareix més que en un sol doc. de c. 1040, datat a Apt (Provença subalpina), i no passa de ser una llatinització esporàdica i sense interès (feta per un notari a la babalà, i precisament a causa del caràcter poc corrent dels femenins en *-an*). — ² ZRPb. LXV, 491-3, addueix un ky. *par* «enclosed place», bret. *par* (pl. *parrou*) «champs, parcelle de terre» remetent a Loth, *Mélanges d'Abois de Jub.*, 226-7, però després trontolla, car el que caldria saber és si aquests mots britònics són antics i no precisament manllevats del mot romano-germànic: ell mateix reconeix que és molt dubtosa la relació suggerida amb el vèdic *kṛṣi* 'agricultura, camp conreat', i acaba admetent un origen pre-indoeuropeu, en relació amb *BARRA* i amb els cast.-port. *paramio* i *páramo* 'altiplà erm', idea evidentment disbaratada. Però Hubschmied no s'havia adonat encara que l'oc. *parran* és femení, cosa que descarta un derivat en *-ANUM*, únic possible si partim del cèltic. — ³ Un explica tot rient «perquè era d'on les dones sempre anaven a cercar l'aigua», 1960. — ⁴ És incert en tot cas que calgui afegir-hi: a) bc. suletí i b-nav. *abaraki* «refugio para el ganado»; i més incert b) un bereb. *ferg* «tancar, encloure' (tuar. *efreg*, guanche *aifaraga* «cercado, rancho, morada»); c) alb. *þark* «pferch» (les idees de G. Meyer, *AlbSt.* III, §§ 27, 68, sobre aquest no hi són gaire conciliables). En canvi és ben possible que hi vagin dos NLL bearnesos: *Pargade* mas dependent d'Uzein, prop de Lescar, ja anomenat el 1385, i *Le Pargadau* [1682] llogaret dependent de Haget-Aubin (P. Raymond, *Dict. Top. B-Pyr.*).

PARRA II, ribag. i pall., sobre els quals V. el que dic en el DCEC/DECH (IV, 413b14 i 501a14, cf. 502a12); segons això seria el «cap de bestiar dolent que es queda a muntanya perquè no pot seguir el ramat». Però a Taüll (1982) defineixen *les parres* 'les ovelles i caps de bestiar que vénen a l'estiu, conllogats, a pasturar a la V. de Bof, de la terra baixa' i *parrada* 'el ramat de les parres'; cf. el ll. vg. *parra* que uns identifiquen amb el passarell, però en Petroni passa per ser l'òliba (*Cena Trimalch.*, 43.4): 'ocell de mal averany' > 'bèstia forastera o dolenta' (??). Hi pot haver creació expressiva, comparable a la de l'it. *pàpera* 'oca jove' (*Decam.* IV, intr., ed. 1961, 245.3f.) i del cast. *pato*.

Parrabastal, V. *terrabastall* *Parrabolla* 'soroll, fresca', Lluçanès (DAG.), deu venir d'un *per-bolla* (cf. *perbullir* i *bullícia*) *Parrabostada* 'pallissa, fart de llenya' ross. < *porrabosi(on)ada* de *porrada* × *bastonada* No exclouem que hi contribuís creació elemental, cf. gc. comenger «*parrabast*: pouf, patatras, exprimant chute avec bruit, dommage, surprise» (Dupleich, *Pat. StGaudens*)

PARRAC, mot comú només amb el gascó i algun parlar basc, d'origen incert; com que el verb *esparra-*

car té més extensió en els parlars occitans, bascos i aragonesos, és versemblant que *parrac* es vagi extraure d'*esparracar*, si bé aquest és també d'origen incert, però és possible que es relacioni etimològicament amb l'it. *sparare* 'estripar', 'escorxar', derivat negatiu del ll. PARARE 'arranjar'. □ 1.ª doc.: 1805.

«*Parrac*: pedaç, pellingot» com a mot dialectal, Belvitges; però *esparracar* no figura registrat fins al dicc. Labèrnia de 1864: «esquinsar, fer esparrats, *rasgar*, *desgarrar*, *disrumpere*, in frustra secare; *esparracat*: espellifat, *andrajoso*; *esparrac* m.: esquins». De fet *esparracat* és un mot sempre molt generalment usat en cat. central («colla *esparracada* de patxos al peu de Montjuïc», Coromines, *Silèn.* XI, p. 147; O. C., 60a). *Parrac*, no tant: recordo, dels meus anys adolescents, que era entès i no gaire usat, de lleu matís literari, si bé després el va perdre i s'ha generalitzat bastant; en canvi el verb tr. *esparracar*, encara que també entès a Barcelona i tot el català central, es considerava mot propi de les comarques del Nordest: cap a Girona i més enllà; on s'usava també amb aplicació semàntica més àmplia que la pròpia, com a equivalent d'*estripar* i *esquinçar* («li va *esparracar* la màniga», «t'*esparracaré* tots els papers»), o bé en el vocabulari del suro: BDC XIII, 113). I allà també eren més usats que enlloc *parrac* i *esparracat*.

Per aquella banda l'àrea inclou el ross. i arriba fins al cim dels Pirineus centrals: *pařák* a l'Alt Pallars (Farrera) i la variant agasconada *peřék* a la V. de Cardós (Tavascan, 1933-4); a l'Est, *esparrec* 'esquinç' a Camprodon (DAG.); i a l'Escala posen una pallassa o màrrega al casquet de les barcasses, per evitar «que la vela no s'*esparrequi*» (1937); amb una *e* que podria haver nascut en el verb, per innovació analògica, potser més aviat que en relació amb la *e* de la variant gascona.

D'aquell temps ençà s'ha estès més l'ús de *parrac*, com a terme usable, i usat, més o menys, de tothom, en lloc d'emprar laxament *drap* o *drapot*: expressions imprecises que han anat quedant per a gent menys educada, o amb mitjana instrucció. Ben cert, usual en el millor llenguatge literari i planer: «Fora! --- féu amb un rebuf— / Torneu a la pleta / que us donà el seu tuf: / de vostra llatzèria / no vull rebre el frec, / *paracs* de misèria! / Fora... no us conec!», Ruyra (*El País del Pler* IV, v. 189); «La Mare que veu eixir el seu fill d'un tarter d'immundícies, i d'aquí li treu una palla i d'allí li lleva una *parrac* --- i el troba més xamós que mai», Coromines (*De plaer no n'hi ha* --- VI, 202, O. C., 642a25). Ja usava *parrac* Abdon Tarrades, cap a 1820-30, figuradament com a terme de menyspreu aplicat a una dona: «Vaia, que 'l Rei és ximplet: / ¿qui ha vist fer tantes coses, / que a tothom són fastigoses, / per un *parrac* com aquest?» (*Lo rei Micomicó*, Barcino, 183); era doncs mot en ús comú popular, si bé és cert que Tarrades era empordanès. Modernament tant el verb com el nom són freqüents en la prosa bella i noble de Carner: «bandegem els *parracs* i les desfiles del que Sant Pau anomenava l'home vell»; «quatre minyons catalans --- en un camp de concentració --- basteixen una xabola --- ella mateixa símbol